Memo

gemeente Weststellingwerf

Aan:	Gemeenteraad
Van:	College van B&W
Afdeling:	Sociaal domein
Datum:	11 oktober 2021
Onderwerp:	Eenzaamheid
Bijlage memo:	-
N.a.v. toezegging raad d.d.:	7 juni 2021

Wethouder Zonderland heeft toegezegd de raad te informeren over de aanpak rondom eenzaamheid in Weststellingwerf.

Graag brengen wij u via deze memo op de hoogte van de ontwikkelingen en de ingezette acties tegen eenzaamheid.

Inleiding

Eenzaamheid is van alle tijden, van alle leeftijden en kent vele gezichten en verhalen. De officiële definitie van eenzaamheid is *dat de hoeveelheid en de aard van de contacten niet voldoen aan de verwachtingen van een persoon: men ervaart dus te weinig aanspraak, en/of te weinig mensen bij wie men terecht kan om het hart te luchten en bij wie men zich gewaardeerd voelt.* Eenzaamheid kan korter of langer duren, opgeroepen worden door omstandigheden, zoals recent zo duidelijk is geworden in de Coronatijd.

Eens per vier jaar wordt gemeten hoeveel mensen boven de 18 jaar zich eenzaam voelen. In 2016 was dit percentage voor Weststellingwerf 42%. Het percentage van 75-plussers ligt hoger. Het landelijke gemiddelde was 44%. In 2020 is er opnieuw een onderzoek gedaan naar cijfers rondom eenzaamheid. Voor Friesland (cijfers op gemeenteniveau zijn niet bekend) lag dit percentage op 41,3% en landelijk op 47%. Eenzaamheid is het hoogst bij 85-plussers.

Ondanks het feit dat de percentages lager liggen dan het landelijk gemiddelde zijn ze alsnog hoog te noemen. We weten dat eenzaamheid zich niet alleen beperkt tot volwassen maar dat ook jongeren steeds vaker te maken hebben met eenzaamheid. Onder invloed van Corona is dit alleen maar toegenomen.

Onze aanpak van eenzaamheid richt zich vooral op ouderen maar ook voor jongeren proberen we op verschillende manier eenzaamheid te signaleren en contacten te leggen.

Ontwikkelingen en acties

De aanpak van eenzaamheid wordt zoveel mogelijk geïntegreerd binnen de bestaande werkwijzen en acties vanuit de sociale basis, sport en bewegen en andere projecten of samenwerkingen.

We ontwikkelen zelf ook gerichte acties of ondersteuning die bijdragen aan het signaleren of verminderen van eenzaamheid. Hierbij valt te denken aan:

- De Dorpskamers; deze zijn kort geleden in Noordwolde en Wolvega geopend. Iedereen kan bij De Dorpskamer binnenlopen voor een kopje koffie en een praatje, een luisterend oor of met vragen die er misschien zijn. Het is ook een plek waar inwoners contacten opdoen waardoor het eigen netwerk groter wordt en aandacht is voor onderwerpen zoals eenzaamheid of zorg voor een partner. Op basis van de behoefte kunnen er ook activiteiten worden georganiseerd.

- Digitale koffiekamer; Tijdens de Coronaperiode is de Digitale koffiekamer opgezet om elkaar digitaal te ontmoeten. Voor mensen die minder vaardig zijn in de digitale wereld zijn er vrijwilligers die thuis komen helpen bij bijvoorbeeld het installeren van de tool op de computer.

- Netwerkcoaches; in het project Netwerkcoach worden getrainde vrijwilligers gekoppeld aan inwoners die hun sociaal netwerk willen versterken en/of uitbreiden om uit hun sociaal isolement te komen of om te voorkomen dat ze in een sociaal isolement komen.

- Jongens- en meidenwerk in To-B. Jongeren die eenzaamheid ervaren worden hier actief naartoe geleidt. Doel is sociale contacten bevorderen

- Aanwezigheid van jongerenwerk op scholen met extra signalerende functie voor eenzaamheid bij jongeren die zich lijken terug te trekken. Er wordt gefaciliteerd waar nodig. Jongerenwerkers zijn aanwezig op fietsroutes richting school en spreken jongeren aan die alleen fietsen.

- Er is extra aandacht voor jongeren die moeilijk contacten kunnen leggen/onderhouden vanwege een psychiatrische of verstandelijke beperking. Zij hebben vaak ook met eenzaamheid te maken. Zij kunnen gebruik maken van een initiatief waar ze groepsgewijs werken aan deze punten.

- De Buurtsportcoach stimuleert bewegen en ontmoeten. In de beginfase van de Coronaperiode is een buurtsportcoach langs seniorencomplexen/aanleunwoningen geweest om mensen uit te nodigen te bewegen en elkaar op 1,5 meter te ontmoeten. Hier is onder andere het Rollatorwandelen uit voortgekomen waarbij ontmoeting een belangrijke drijfveer is om mee te gaan.

- Week tegen eenzaamheid van 30 september tot en met 7 oktober. Er staan verschillende activiteiten op het programma. Deze activiteiten zijn niet alleen gericht op inwoners die zich eenzaam voelen maar ook om de bewustwording te vergroten in het omkijken naar mensen die behoefte hebben aan contact. Op het treinstation van Wolvega is donderdag 30 september de ‘stel je voor’ campagne. Dit is een lokale invulling van de landelijke actie. Het is bedoeld om mensen te stimuleren contact met elkaar te maken.

- Samenwerking op het thema eenzaamheid binnen de Driehoeksoverleggen. Dit zijn overleggen waar vlechtwerkers, Poh’ers ouderenzorg en wijkverpleegkundigen samenkomen. Tijdens deze overleggen worden signalen en het aanbod in ondersteuning en ontmoeting met elkaar gedeeld. We onderzoeken of we binnen deze samenstelling gezamenlijk aan deskundigheidsbevordering rondom het signaleren van eenzaamheid kunnen deelnemen.

Landelijk actieprogramma
Er is een aantal malen contact geweest met de adviseur van het landelijk actieprogramma ‘een tegen eenzaamheid’. Deze contacten zijn vooral bedoeld in het blijvend onder de aandacht brengen van het thema eenzaamheid. Verder worden ideeën en goede voorbeelden van elders uitgewisseld en wordt er op verzoek PR-materiaal gedeeld. Uit de landelijke campagne is o.a. de online cursus ‘eenzaamheid zelf aanpakken’ ingezet. Investeren in de deskundigheid rondom het thema eenzaamheid van zowel professionals als vrijwilligers heeft een sterk positief effect op de lokale aanpak eenzaamheid. We betrekken het actieprogramma bij de deskundigheidsbevordering van professionals in het signaleren van eenzaamheid.